

Souhrnná teritoriální informace:

Irák

Zastupitelský úřad 24. 4. 2025 11:44

Irák je podle ústavy schválené v roce 2005 islámská, demokratická, federální, parlamentní republika složená z 18 provincií. Tři z těchto provincií pak dohromady tvoří autonomní oblast zvanou Kurdistan (anglicky Kurdistan Region of Iraq, KRI). Vládu v Iráku vede premiér a zákonodárným orgánem je jednokomorová Sněmovna reprezentantů. Bezpečnostní situace v zemi se dlouhodobě zlepšuje.

Irák má páté největší prokazatelné zásoby ropy na světě. V současné době také čtvrtý největší exportér ropy na světě. Odvětví ropy a plynu je hlavním a takřka jediným pilířem irácké ekonomiky. Prodej ropy generuje přes 90 % příjmů státního rozpočtu. Stabilní příjmy státu z prodeje ropy z posledních let motorem probíhající skokové obnovy iráckého hospodářství a reflexí zlepšujícího se obrazu stavu země. V roce 2025 se Irák údajně stal 3. největší arabskou ekonomikou na Arabském poloostrově po KSA a UAE.

Pro české firmy jsou perspektivní obory energetiky, obranně-bezpečnostního průmyslu, zemědělství a potravinářského průmyslu, vodohospodářství, stavebnictví, zdravotnictví a dodávky strojně-technického zařízení. V konkrétních případech jde především o rafinerie a elektrárny, stavbu infrastruktury, bytových komplexů a výstavbu nových či rozšiřování stávajících investičních celků. Výstavba bytů, dopravní infrastruktury, vodohospodářství a potravinová bezpečnost patří mezi priority vlády a jejich rozvoj bude klíčový pro zvýšení podílu příjmů z neropného průmyslu do státního rozpočtu.

Mezinárodní ratingové agentury řadí Irák do skupiny zemí s nejhorším investičním rizikem. Problémem Iráku, na který otevřeně upozorňuje řada mezinárodních organizací, je vysoká míra korupce.

Základní údaje	
Hlavní město	Bagdád
Počet obyvatel	44,5 milionu
Jazyk	arabština, kurdština
Náboženství	islám 95-98 % (šiiitský, sunnitský), křesťanství
Státní zřízení	federální parlamentní republika
Hlava státu	prezident Abdul Latif Rashid
Hlava vlády	předseda vlády Mohammed Shia' Al Sudani
Název měny	irácký dinár
Cestování	
Časový posun	+1 hodiny (letní čas), +2 hodiny (zimní čas)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	PhDr. Jan Šnidauf, MA
Ekonomický úsek	Ing. Roman Plevák, Ph.D.
Konzulární úsek	PhDr. Miroslav Klíma
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	
2024	
Nominální HDP (mld. USD)	250,47
Hospodářský růst (%)	-0,7
Inflace (%)	2,59
Nezaměstnanost (%)	N/A

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu je Irácká republika. Irák je federální stát.

V Iráku je velké množství politických stran a hnutí. Politická afiliace občanů často kopíruje jejich etnickou příslušnost a náboženskou orientaci. V zemi žije 75–80 % Arabů, 15–20 % Kurdů, zbývajících 5 % jsou různá menší etnika včetně Turkmenů, Jazídů, Asyřanů, beduínů, iráckých Romů a dalších. Co do náboženství, je 55 % obyvatel v zemi šíitskými muslimy, 40 % sunitů, zbytek tvoří křesťané, Jazídi a další.

V jednokomorovém parlamentu zasedá 329 poslanců. Jde o zástupce 35 politických stran a bezmála 50 nezávislých poslanců. Další řádné volby se mají uskutečnit v říjnu 2025.

1.2 Zahraniční politika země

Země otevřeně spolupracuje se všemi sousedními zeměmi (Írán nevyjímaje). Prioritou vlády je vnitřní stabilita. Po dlouhou řadu let je však Irák jakousi regionální arénou, v níž proiránské ozbrojené milice napadají americké cíle ve snaze vypudit mezinárodní koalici ze země. Irácká vláda proto (dosud umně) manévruje a snaží se předcházet jakýmkoli konfliktům či bezpečnostním incidentům na svém území. V posledních letech se počet bezpečnostní incidentů minimalizoval, a to i přes turbulentní vývoj v sousedním regionu. Irák je členem OPEC. Vláda aktivně verbálně vystupuje na podporu společných "arabských" zájmů, avšak do vývoje v okolních zemích aktivně nezasahuje.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel v Iráku překročil 46,1 mil lidí (podle censu z listopadu 2024), z toho 6,5 mil. obyvatel žije v autonomním Kurdistanu (dle stat.úřadu Kurdistanu, 2023) a 60 % má méně než 25 let. Většina populace žije na území mezi řekami Eufrat a Tigris. Největšími městy jsou Bagdád (7,2 mil.), Basra (2,6 mil.), Mosul, Erbil a Kirkúk.

V zemi žije 75–80 % Arabů, 15–20 % Kurdů, zbývajících 5 % jsou různá menší etnika včetně Turkmenů, Jazídů, Asyřanů, beduínů, iráckých Romů a dalších.

V zemi žijí z 95–98 % muslimové, z nich je 61–64 % šiitů, kteří žijí převážně na jihu a jihovýchodě země, a 29–34 % sunnitů, kteří žijí převážně na severu a západě Iráku. Kurdové jsou z velké většiny sunnité. V zemi žije také 1 % křesťanů různých denominací, včetně katolíků, pravoslavných, protestantů, Asyřanů a dalších. 1–4 % tvoří další náboženství, které jsou však marginální, jedná se například o jezidy nebo židy.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Ekonomika Iráku stojí a padá s cenou ropy na světových trzích. Irák je pátým největším producentem a exportérem ropy na světě. Jako člen OPEC Irák dodržuje stanovené limity. Podle World Bank ropa tvoří 99 % exportu, 85 % příjmů státního rozpočtu a odpovídá 42 % HDP této země. V roce vysokých světových cen ropy (2022) HDP rostl tempem přes 7 %, s jejím poklesem v roce 2023 se propadl o 3 %.

Vysoké ceny ropy (od roku 2022) tak měly pozitivní dopad na iráckou ekonomiku, díky čemuž klesal objem státního dluhu a na konci roku 2023 dosahoval 45 % HDP. Cena ropy však od závěru roku 2023 postupně klesala a na počátku roku 2025 se dostala se pod 70 USD za barel, tj. pod cenu, na níž je kalkulován státní rozpočet Iráku. S cenou ropy klesala také výkonnost hospodářství. Z pohledu zahraničního obchodu, Irák exportuje (dá se říct) jen ropu. Na druhou stranu dováží skoro vše, co ekonomika se 46 milionovou populací pro obnovu země potřebuje, včetně potravin, dodávek pro ropný průmysl, obranu, stavebnictví, apod. Obchodní přebytky postupně klesly z 71 mld USD v roce 2022 na 23 mld USD v roce 2025.

Inflace na začátku roku 2025 dosahovala 3,5 % (dle IMF), nezaměstnanost 15,5 % (dle ILO). Nezaměstnanost a vytváření umělých pracovních míst ve veřejném sektoru a velký počet mladých, kteří opouštějí každoročně školní lavice, představují chronický strukturální nedostatek irácké ekonomiky. Irácký dinár je vázán k USD oficiálním kurzem. Vláda však v závěru roku 2023 omezila možnosti konverze místní měny na USD ve snaze zabránit přesunům americké měny do sousedního Íránu.

Ukazatel	2022	2023	2024	2025	2026
Růst HDP (%)	7,64	-2,94	-0,7	3	2,1
HDP/obyv. (USD/PPP)	14967,56	14677,15	13910	14020	13990
Inflace (%)	4,97	4,4	2,59	3,1	2,9
Nezaměstnanost (%)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	118,045	99,149	93,208	88,341	85,936
Import zboží (mld. USD)	46,915	55,953	63,786	65,699	63,071
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	71,13	43,197	29,422	22,642	22,865
Průmyslová produkce (% změna)	12	-7,4	-6,2	4	2,2
Populace (mil.)	42,25	43,32	45,41	46,41	47,46
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	07.VII	07.VII	07.VII	07.VII	N/A

Zdroj: *1) EIU, *2) ILO, *3) OECD, roky 2024 a 2025 jsou predikcí

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Vnitropolitické spory v Iráku po dlouhou řadu let znemožňovaly vládě prosadit rozpočet v parlamentu. Teprve v roce 2023 byl konečně rozpočet parlamentem schválen. Jde o rozpočet víceletý, který se snaží řešit především sociální stabilitu v zemi (nárůst sociálních programů, najímání státních úředníků, apod.). Předpokládá se, že vláda udrží výdaje pod kontrolou, nicméně nelze vyloučit politické tlaky na navýšení výdajů, např. platů ve státní správě. Situaci rozpočtu nenahrává ani korupce a institucionální nedostatky, na které upozorňují ve svých zprávách mezinárodní pozorovatelé.

Rozpočet byl kalkulován s odhadovanou cenou 70 USD za barel ropy. Ještě v dubnu 2024 zůstávala cena ropy dostatečně vysoko nad touto hranicí (cca 85 USD za barel), od září 2024 však začala cena ropy oscilovat okolo 70 USD a v dubnu 2025 se propadla k 60 USD za barel. Rozpočtový deficit dosáhl úrovně 4,4 % HDP v roce 2024. Vzrostl také státní dluh na úroveň 50 % HDP. Výrazně rostly státní investice do ropných odvětví, investice do zlepšení ropné infrastruktury, investice do rozvoje rodícího se průmyslu zemního plynu, do výroby elektřiny a přenosové sítě.

Sazba daně z příjmů právnických osob dosahuje v Iráku 15 % (v ropných odvětvích až 35 %), fyzických osob 15 %. V Iráku se neuplatňuje DPH ale prodejní daň, která má celou řadu sazeb u specifických produktů. Celkový systém daní v Iráku je poměrně nepřehledný a stát má s výběrem daní dodnes velké obtíže. Řada subjektů se pohybuje v "šedé zóně" a odvodům se vyhýbá. Příjmy státu z daní však postupně každoročně rostou.

Veřejné finance	2024
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-4,4
Veřejný dluh (% HDP)	50,2
Bilance běžného účtu (mld. USD)	13,238
Daně	2025
PO	N/A
FO	N/A
DPH	N/A

2.3 Bankovní systém

Irácký bankovní sektor je velmi slabý. Velký podíl nestátní irácké ekonomiky (obyvatelstvo, soukromé firmy a podnikatelé) je v šedé ("neformální") zóně. V Iráku převažují hotovostní platby. Dostupné zdroje uvádí, že v Iráku působí okolo 75 bank. Z toho je přes 90 % soukromých a zbylých 7 státem vlastněných. Jen těchto 7 státem vlastněných bank však kontroluje 84 % půjček a 87 % vkladů v zemi (dle statistik za rok 2024). Státem vlastněné banky totiž provozují velmi početnou síť - bezmála 50 % ze všech bankovních poboček v zemi. Za největší irácké banky jsou označovány TBI - Trade Bank of Iraq, Rafidain Bank a Rasheed Bank.

Irácké banky na svých stránkách nabízejí služby pro zabezpečení plateb mezi dovozci a vývozci prostřednictvím dokumentárního akreditivu. Banky nabízejí také služby tzv. "islámského investování a financování". Provázanost iráckého bankovního systému se zahraničím je však dodnes velmi malá, Centrální banka pracuje na digitalizaci bankovních služeb, rozvoji elektronických plateb a na vytváření sítě referenčních zahraničních bank, která by napojila místní subjekty do mezinárodních bankovních služeb. Referenční úroková sazba v Iráku dosahovala v březnu 2025 výši 5,5 %.

2.4 Daňový systém

V oblasti daní je situace poměrně nepřehledná. V Iráku není všeobecně uplatňována prodejní daň či DPH. V kategorii spotřebních daní můžeme narazit na daň z obrátu na tabák ve výši 300 % (prodej alkoholu byl oficiálně zakázán), na mobilní dobíjecí karty a internet 20 % a na jízdenky a automobily 15 %. Luxusní restaurace a hotely podléhají 10% dani z obrátu. Sazba daně ze zisku korporátní je 15 % (zahraniční společnosti jsou zdaňovány stejně jako domácí), v případě příjmů ze smluv se zahraničními společnostmi a subdodavateli v odvětví ropy a plynu je sazba 35 %. Sazba daně ze zisku fyzických osob je do 15 %. Hlavním předpisem v oblasti daní je Federální zákon o dani z příjmu č. 113 z 22. listopadu 1982. Hlavním úřadem je General Commission for Taxes, v Kurdistanu pak Income Tax Directorate.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Irák je náš 69. nejvýznamnější exportní trh. V roce 2024 jsme vyvezli do Iráku zboží za 5,8 mld. Kč a dovezli jen velmi zanedbatelné objemy zboží, čímž dosahujeme vysokého přebytku 5,8 mld. Kč.

	2020	2021	2022	2023	2024
Import z ČR (mld. CZK)	1,63	2,91	3,92	4,76	5,85
Export do ČR (mld. CZK)	0	0,01	0,01	0,97	0
Saldo s ČR (mld. CZK)	-1,63	-2,9	-3,91	-3,79	-5,85

Zdroj: ČSÚ

V roce 2024 jsme do Iráku vyvezli hlavně automobily (osobní benzínové), které tvoří přes 80 % hodnoty našeho vývozu (Hyundai z Nošovic). V roce 2023 jsme dovezli ropu za 1 mld Kč, to se však v roce 2024 neopakovalo a největší položkou tak byly makadamové a pistáciové ořechy.

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	4799	82,04
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	141	2,41
742	Čerpadla a dopravníky na kapaliny a jejich díly	118	2,02
743	Čerpadla (ne na kapaliny), kompresory, ventilátory ap.	84	1,44
642	Papír, lepenka řezané na určitý rozměr, tvar, výrobky	81	1,38

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
057	Ovoce a ořechy (ne olejnaté) čerstvé, sušené	1	67,36
728	Stroje, zaříz. ost. pro určitá odvětví průmyslu, díly	0	6,70
764	Zařízení telekomunikační, příslušenství přístrojů pro záznam, reprodukci zvuku..	0	4,26
278	Minerály surové ost. (jíl, grafit, kaolin, křemen ap.)	0	2,50
111	Nápoje nealkoholické j. n.	0	1,58

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Zboží z EU je v Iráku oblíbené pro svoji kvalitu, dovozy z EU každoročně rostou a s nimi také aktivity evropských firem na trhu v Iráku. Opačným směrem pak řada zemí EU dováží iráckou ropu, v posledních letech však objemy klesají.

	2020	2021	2022	2023	2024
Import z EU (mil. EUR)	3480,48	3972,06	4538,08	5226,53	5623,9
Export do EU (mil. EUR)	7209,94	12935,84	23464,88	19036,08	16666,1
Saldo s EU (mil. EUR)	3729,47	8963,78	18926,8	13809,56	11042,2

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Iráckou ropu odebírá Indie a Čína. Irák dováží nejvíce ze SAE, Turecka a Číny. Export irácké ropy v posledních třech letech klesá (i díky klesající ceně na světových trzích). Dovoz zboží do Iráku se pak mezi lety 2021 a 2024 zdvojnásobil.

	2020	2021	2022	2023	2024
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	34489,48	28144,87	38858,3	40339,9	53333,41
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	36138,52	54666,86	85726,75	73947,69	69486,05
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	1649,04	26521,99	46868,45	33607,79	16152,65

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Irák patří k problematickým destinacím pro přímé zahraniční investice (PZI). Za největší překážky investic do irácké ekonomiky jsou všeobecně považovány: vnitropolitická nestabilita, obavy o bezpečnost a sociální stabilitu. Hrozba znovuoobnovujících se extremistických skupin a nedostatečná kapacita státní správy a lokální administrativy. Investoři mohou v Iráku narazit na korupci, zastaralou infrastrukturu, nedostatek kvalifikované pracovní síly, zastaralé zákony. Země se nachází v kategorii největšího investičního rizika, tj. stupeň 7 dle OECD. Zájem investorů je o investice do odvětví ropy a plynu, výroby a přenosu elektřiny, sektoru financí a výroby spotřebního zboží. Největšími připravovanými projekty jsou modernizace letiště v Bagdádu, projekt "development path" - 1200 km dlouhá železniční a dálniční trasa spojující Perský záliv s Tureckem, Gas Growth Integrated Projects, které mají dekarbonizovat iráckou energetiku a investice do přenosové sítě.

IFC (Mezinárodní finanční korporace) odhaduje, že Irák bude potřebovat do roku 2040 investice v objemu 233 mld. USD. Přes velkou hospodářskou obnovu, kterou země prochází, je příliv PZI spíše stagnující. Obnova probíhá formou dodávek do velkých státních podniků - ne formou otevírání poboček zahraničních společností. Zatím se nezdá, že by se mělo cokoli na tomto vývoji změnit. Irák se jen pomalu vrací na mezinárodní ekonomickou arénu - usiluje o obnovu členství ve WTO, v listopadu 2023 se stal členem EBRD a podporu regionální integrace mu nabízí také GCC.

3.3 FTA a smlouvy

Irák je členem Multilaterální agentury pro investiční záruky (MIGA) a má status pozorovatele ve Světové obchodní organizaci (WTO) - ještě není plnoprávným členem. Irák uzavřel dohody o volném obchodu (FTA) s Alžírskem, Egyptem, Jordánskem, Ománem, Katar, Sýrií, Súdánem, Tuniskem a Spojenými arabskými emiráty. A také rámcovou dohodu o obchodu a investicích s USA (TIFA).

Smlouvy s EU

Obchodní vztahy EU s Irákem se řídí Dohodou o partnerství a spolupráci mezi EU a Irákem z roku 2012.

Smlouvy s ČR

Smluvní základna je zatím upravena jen smlouvou o hospodářské spolupráci z roku 2014. Ta ustavila tzv. smíšenou komisi, která je G2G platformou pro mezivládní spolupráci v hospodářské oblasti. Přípravují se také zbývající dvě obchodní dohody, (1) o ochraně investic a (2) o zabránění dvojímu zdanění a (3) memorandum o spolupráci EGAP s Iráckou komisí pro státní záruky.

3.4 Rozvojová spolupráce

Irák se řadí do skupiny zemí s "vyššími středními příjmy" (dle Indexu lidského rozvoje 2021–2022 se umístil na 121 ze 191 zemí). Přesto ČR a některé země dále pokračují v poskytování pomoci. Česká republika v roce 2025 realizuje v Iráku několik projektů rozvojové spolupráce. Např. tzv. malý lokální projekt - financování mobilní kliniky v odloučeném prostředí pohoří Sindžár, tzv. lokální transformační projekt na podporu svobody médií v Iráku, projekt programu MEDEVAC MVČR – školící mise do Nadžafu a Erbilu, projekt transformační spolupráce MFČR - školení 10 expertů irácké centrální banky.

Historicky největší objem pomoci obdržel Irák v roce 2005, celkem 22 mld. USD. Od těch dob objem výrazně poklesl na 1,57 mld. USD v roce 2022 (dle WB). V letech 2020–2021 byly největšími poskytovateli ODA (Official Development Aid): Japonsko (640 mil. USD), USA (499 mil. USD), Německo (387 mil. USD) a EU jako instituce (234 mil. USD). V tomto období směřoval největší objem prostředků do "ostatních sociálních služeb" 47 %, humanitární pomoci 25 %, produkce 10 %, zdravotnictví 6 % a vzdělávání 4 %.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Irák je extrémně závislý na exportu ropy, která je, stejně jako všechny ostatní nerostné bohatství, vlastněná státem. Kromě významných nalezišť ropy (cca 10 % světových zásob) jsou v Iráku také významná naleziště fosfátů, síry, zemního plynu, uranu či thoria. Po dekadách válek a sankcí je těžba těchto surovin s výjimkou ropy minimální, zastaralá či celkově nerozvinutá. Irácký stát má ale zájem o modernizaci a rozšíření těžby a zpracování. Irácká strana má značný zájem o spolupráci s českými firmami zejména v oblasti petrochemického průmyslu, těžby fosfátů, síry a geologického průzkumu. České firmy, které mají o tuto oblast zájem, budou muset spolupracovat s iráckou státní správou a státními podniky.

► Energetický průmysl

Irák se v současné době nachází v energeticky komplikované situaci, kdy dochází k častým výpadkům elektřiny - nejen z technických důvodů na straně přenosové sítě, ale také z nedostatku domácí produkce. Projekty na rekonstrukci, výstavbu či modernizaci rozvodných sítí a elektráren českým firmám nabízejí řadu příležitostí. Mimoto se buduje propojení irácké rozvodné sítě se sousedními státy a plánují investice do fotovoltaických elektráren.

► Obranný průmysl

V Iráku má český obranný průmysl tradičně velice dobrou pověst. Nabízí se příležitosti v oblasti modernizace a údržby starší techniky či prodej nové (např. drony a protidronové vybavení, softwarová řešení). Českým firmám otvírají dveře do Iráku dva každoroční veletrhy, IQDEX a ATSO. V iráckém Kurdistanu je navíc významná poptávka po civilní ochraně, zejména po výstroji a výzbroji pro hasiče a policii, včetně hasičských vozů.

► Vodohospodářský a odpadní průmysl

Vzhledem k dlouhodobému nedostatku vody je Irák zemí s vysokým zájmem na obnově a modernizaci vodní infrastruktury, moderních pěstebních postupů šetrných k vodě. Vláda v hornatém Kurdistanu plánuje výstavbu přehrad. Mimo to se v Iráku nabízí i příležitosti v oblasti recyklace, třídění, zpracování či skladování odpadu.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Irácké nemocnice mají z velké části zastaralé a nedostačující vybavení. Země také trpí nedostatkem byt' základních léků. Irák má proto zájem o vybavení nemocnic, o lokalizaci výroby léků či nástrojů a zdravotnického materiálu. Obecně se dá říci, že soukromé nemocnice jsou lépe financovány a je s nimi jednodušší komunikace, zájem o spolupráci má však také irácké Ministerstvo zdravotnictví a státní podnik zásobující veřejná zdravotnická zařízení KIMADIA.

► Stavebnictví

Hodnota stavebního sektoru (stavebních zakázek) byla v Iráku odhadována na 9,1 md USD v roce 2022. Do roku 2027 má tento segment irácké ekonomiky každoročně růst tempem přes 5 %. Zahrnuje výstavbu komerční, průmyslovou, infrastrukturní, energetických a inženýrských sítí, institucionální i obytnou. V roce 2024 měly největší dynamiku výstavba obytná a výstavba infrastruktury, ty také patří k oficiálním prioritám vlády. Geograficky jde především o region hlavního města Bagdádu a v menší míře pak o projekty ve vybraných regionálních centrech.

Více informací k perspektivním oborům v Iráku naleznete v nejnovějším vydání Mapy oborových příležitostí na serveru Export.cz, případně se můžete kdykoliv obrátit na ZÚ Bagdád a ZÚ Erbil pro více informací.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Čas v arabském světě plyne jinak, než jak jsme zvyklí v evropských podmínkách. Kdo zde chce podnikat, musí se přizpůsobit místnímu tempu.

Kdo si myslí, že by do Iráku zaskočil pouze na návštěvu, aby rychle projednal podmínky kontraktu, bude zklamán. Energičnost a rychlost rozhodování, v našich zeměpisných šířkách považované za přednosti, se v Iráku netěší oblibě a mohou být někdy považovány i za agresivitu. Naopak osoba trpělivá, zkušená, starší a vyzrálejší, může s arabskými protějšky často navázat lepší kontakty. Místní si váží dochvilných partnerů, přestože sami rozhodně dochvilní nejsou, a u nich se zpoždění toleruje. Zdlouhavost jednání pak někdy může být pro obchodníky z Evropy poněkud vyčerpávající, takže je dobře se na takovou situaci předem připravit.

4.2 Oslovení

Navázání jakýchkoliv obchodních styků s iráckými partnery (pokud tedy oni sami neosloví české firmy) je prakticky nemožné dělat od stolu/přes internet v kanceláři.

V Iráku neexistuje kvalitní veřejná online databáze místních firem. K dispozici jsou maximálně neověřené seznamy s velmi zavádějícími a/nebo nefunkčními údaji a kontakty. Bez toho, aby se zástupce české firmy osobně setkal s potenciálním partnerem ať již v Iráku nebo u příležitosti návštěvy mezinárodního veletrhu nebo výstavy ve třetí zemi (případně ve vlastním Iráku), se prakticky nedostane k žádným relevantním kontaktům, telefonním číslům či fungující e-mailové adrese. Česká ambasáda je připravena možné partnery českým exportérům doporučit. Dalšími cestami je oslovení obchodních komor, které jsou v Iráku organizovány po jednotlivých regionech či vyhledávání firem mezi účastníky místních veletrhů a profesních akcí.

Komunikačním jazykem je arabština, teprve druhořadně angličtina (znalost angličtiny je např. v porovnání se zeměmi GCC v Iráku skutečně velice malá). Propagační materiály je vhodné mít připravené v arabštině (velvyslanectví může pomoci přeložit úvodní prezentační leták s referencemi a fotografiemi). Uvedení referencí z arabských zemí je velmi dobře vnímáno. První prezentace by měla obsahovat nejen důvod, proč iráckou firmu oslovujete, jakou formu spolupráce nabízíte, ale také čím bude vaše služba v Iráku přínosem. Nutné je přiložit přímý mobilní kontakt s nainstalovanou aplikací WhatsApp. Komunikace (a nabídky) v arabském světě probíhá po této aplikaci (ne emailem), tj. na základě přímých osobních kontaktů a se znalostí soukromých mobilních čísel.

4.3 Obchodní schůzka

Zahájení obchodního jednání rychlým a věcným přístupem k tématu rozhodně není běžné a mohlo by být považováno i za nezdvořilé. Nezávazná úvodní konverzace je téměř pravidlem, i když její délka není žádným způsobem předepsána. Několik vět nebo i pozdrav, pár frází v jejich jazyce, mohou zlepšit atmosféru jednání. Je nutno řídit se intuicí, citem resp. získanými zkušenostmi. Mohou dokonce nastat u nově se tvořících obchodních spojení situace, kdy je tato část setkání delší než vlastní jednání.

Jednací jazyk je arabština či angličtina (úroveň angličtiny je zvláště ve státním sektoru často velmi slabá). Výhodou je objednání (i krátkodobých služeb) tlumočníka. Výhledově je účelné najít správného místního iráckého partnera, který bude aspirovat na pozici agenta zahraničního dodavatele. Neexistence samohlásek v arabském jazyce vede irácké partnery k častým chybám při psaní anglických zpráv či různým variantám přepisu názvů firem a jmen u osob.

Jako vhodné oblečení u muže bez obav zvolte sako a kravatu. Mužské oblečení evropského typu je v Iráku všude přijatelné a všude přítomné. U žen je důležité respektovat místní morálku a neoblékat se vyzývavě - mít zahalená kolena nejlépe až ke kotníkům a zahalené ramena a lokty. Šátek zakrývající vlasy je nepotřebný. Vůči evropským ženám nejsou vznášeny tytéž nároky jako na ženy místní. Doporučuje se tedy decentní oblečení (volného střihu - neobepínající postavu) s či bez šátku. Jako partnerka při politických nebo obchodních jednáních je žena respektována.

Je dobré si předem zjistit, s kým bude jednání probíhat. Sunitští Iráčané a Kurdi bývají otevřenější, naopak šiité bývají konzervativnější a v některých případech dokonce mohou s ženami odmítnout jednat. Je proto dobré být připraven na různé eventuality.

Iráčané jsou pohostinní. Je vhodné jim jejich pohostinnost oplácet. Dárky obchodním partnerům, třeba broušené české sklo, je správná volba. Kniha o kulturních památkách by neměla obsahovat náboženské symboly nebo jevy. Alkohol je nepřipustný. Jako téma hovoru se nezmiňovat o psech ani jako domácích mazlíčcích, protože v islámu pes je považován za nečisté zvíře.

Vzhledem k dominantnímu postavení mužů v irácké společnosti se taková situace promítá rovněž do obsazování důležitých manažerských postů - představitelé místních firem na obchodní schůzce budou téměř vždy muži. Tomu je vhodné přizpůsobit složení delegace českých subjektů. Vést jednání by měl rovněž muž, přítomnost ženy v týmu však problémem není. Můžete předpokládat, že přímá komunikace mezi jedním mužem a jednou ženou (ať už po mailu, whatsappu či telefonu) nebude probíhat a irácký partner se jí bude vyhýbat.

Před dosažením finální dohody na znění kontraktu je třeba počítat s opakovanými setkáními. Pokud se počáteční dojmy v očích incomingové mise posouvají žádoucím směrem, pak je vhodné pozvat irácké partnery na návštěvu do sídla a případně vybraných provozů českého dodavatele. Pozvání do ČR a získání schengenského víza, které si rád zaplatí (byť jednorázového) bude pro iráckého partnera velmi vítaným zážitkem a zpestřením života.

Jednání zřídka kdy začínají dříve než v deset hodin ráno a bývá dodržována odpolední přestávka. S partnery se poté lze setkat opět v pozdních odpoledních i večerních hodinách. Muslimové se během dne několikrát modlí, nemělo by vás proto překvapit, pokud partner bude navrhnout neobvyklou dobu. Pracovníky státních organizací je však nutno kontaktovat obvykle do jedné hodiny odpoledne, poté již bývají obtížně k zastížení. S tím je nutno počítat při přípravě harmonogramu jednání.

U partnerů ze soukromého sektoru není nedochvilnost běžná, při jednáních se zástupci státních organizací je nicméně značná dávka trpělivosti výhodou. Častým jevem je, že ani výše postavení představitelé státního sektoru nemají navštívenky, u řady představitelů soukromého sektoru však tomu bývá obdobně. Do jisté míry je tato skutečnost ovlivněna letitou nestabilní, obtížně předvídatelnou situací resp. obavami o osobní bezpečnost. Časté jsou soukromé emailové adresy (tzn. bez firemní domény) a to i u představitelů státních firem.

4.4 Komunikace

Nejběžnějším způsobem komunikace (stejně jako v jiných zemích Arabského poloostrova) je posílání zpráv prostřednictvím aplikace WhatsApp. Oproti psaným zprávám a bezplatnému volání, převážně užívaných v ČR, jde hlavně také o zaslané hlasových zpráv.

E-mail se používá spíše okrajově, i proto má řada obchodníků i státních úředníků e-mailové adresy bez vlastní firemní domény. V e-mailové komunikaci oslovení musí být adresné a k představujícímu dopisu (max. na jednu stránku A4), obsahujícímu co nabízíte místnímu potenciálnímu partnerovi, jaké máte certifikáty, jaká je vaše pozice na českém trhu, jaké máte reference v posledních letech/teritoria (reference z dodávek do arabského světa pootevřejí pomyslné dveře), v čem se můžete odlišit od konkurence, jaké další obchodní a finanční podmínky uplatňujete se svými zahraničními partnery, je třeba připojit vlastní prezentaci výrobků/služeb ve velikosti přílohy kolem 1 MB (z důvodu omezené kapacity schránek). Soukromé emailové adresy uvidíte i na vizitkách.

Při komunikaci během osobní schůzky není obvyklé, aby se konverzace při obchodním jednání hned od počátku věnovala danému tématu. Na úvod konverzace s místními partnery je zdvořilé dotázat se na rodinu, děti, jejich věk apod. Není však zdvořilé klást otázky týkající se manželek resp. manželů a je třeba vyhnout se politickým a náboženským komentářům.

Na jednání je třeba mít nachystány potřebné tištěné materiály v arabštině, či alespoň v angličtině. Jednající zástupce by měl mít příslušné rozhodovací kompetence, očekávají se jasné odpovědi přímo na místě.

Vzhledem k tomu, že v Iráku v současnosti neexistuje systém popisných čísel a názvů ulic, v poštovním styku je zaveden režim 5místních poštovních schránek. Při zasílání kurýrních zásilek (nejvíce rozšířeny DHL) je ke jménu příjemce a jeho telefonního čísla uvedeno město/městská čtvrť a důležitý orientační bod (hotel, významnější budova nebo větší náměstí v okolí apod.).

4.5 Doporučení

Jako v kterékoli jiné muslimské zemi, i v Iráku se doporučuje dodržovat místní zvyklosti.

V době ramadánu nejíst, nepít, nekouřit na ulici či jiném veřejném prostoru, už vůbec ne v interních objektech v přítomnosti muslimů. Schůzky během ramadánu v zásadě nejsou vhodné, pokud není vážný důvod. V otázce náboženské víry se doporučuje i vyhraněným ateistům projevovat toleranci vůči věřícím a nepouštět se do přílišného obhajování vlastních světonázorových postojů, kritizovat nejvyšší představitele země.

V obchodním jednání se obrnit dostatečnou dávkou trpělivosti, mnohdy předem dohodnuté záležitosti doznají modifikací nebo i zásadnějších proměn a je třeba se připravit na opakovaná setkání. Úspěšnost podnikatelů a obchodníků se zájmem o průnik na irácký trh je založena velkou měrou na kvalitě zvoleného partnera, o němž by měl být získán v čase dostatek věrohodných referencí, ověření poskytnutých informací, případně i doporučení, nejlépe z místních i zahraničních zdrojů, ohledně jeho obchodních praktik a solventnosti.

Budoucí partner by měl v každém případě sám chtít prokázat dobrou orientaci v oboru, postavení/pozici na místním trhu vč. referencí již v jeho prvotním představujícím dopise (v angličtině) a nejlépe i s uvedením fungujících webových stránek své společnosti. V uvedeném směru se lze mimo ekonomický úsek ZÚ oslovit a požádat o podporu zdejší obchodní komory, relevantní ministerstva, finanční úřad nebo lze i využít nabídky dobře zavedených místních firem, nabízejících audit a právní služby.

4.6 Státní svátky

Největší islámský svátek je postní měsíc ramadán (který v roce 2025 většinou připadal na březen), tj. období s omezenou délkou pracovní doby a sníženou výkonností v důsledku půstu od východu do západu slunce. Tradiční a zejména muslimské svátky nejsou vždy dopředu dané, neboť se odvíjí od fází Měsíce a jiných nebeských úkazů. Pokud je například obloha zamračená a není možné zahlédnout srpek nového Měsíce (což prověřuje zvláštní církevní komise), začne postní měsíc až v dalších dnech apod. Některé svátky vyhláší vláda jen pro příslušníky národnostních menšin zaměstnané ve veřejném sektoru (netýkají se všech, např. křesťanské velikonoce apod.).

Dalšími oficiálními státními svátky jsou:

- 1 Nový rok (1. leden)
- 1 Den irácké armády (6. leden)
- 1 Nowruz (svátek příchodu jara – 21. březen)
- 1 Svátek práce (1. květen)
- 1 Eid al Fitr (svátky po ukončení Ramadánu (od 30. března 2025)
- 1 Den republiky (14. červenec)
- 1 Eid al Adha (svátky obětování od západu slunce 6.června do západu 7. června 2025)
- 1 islámský Nový rok (25. června 2025, 16. června 2026)
- 1 Ashura (muslimský/šíitský svátek – Imam Hussein 18. srpen)
- 1 narození proroka Mohameda (5. září 2025)
- 1 Den nezávislosti (3. říjen)
- 1 Den vítězství (výročí nad ISIS 10. prosinec)
- 1 1. svátek vánoční (oficiálně od r. 2018 – 25. prosinec).

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Dostat se na irácký trh s novým výrobkem či novými službami znamená utkat se se zahraniční konkurencí. Jde nejen o sousední země (Turecko, Írán), ale i o země východní Asie (Jižní Korea, Japonsko, Čína). Ve prospěch českých exportérů je potřeba přičíst dobré jméno naší země ještě z dob socialismu v kombinaci s rozumnou cenou.

Vašemu obchodu s Irákem prospěje stálá přítomnost, trpělivost a nabídka v arabštině. V současném Iráku je potřeba najít skutečně schopného místního partnera (rozhodují kontakty, vazby, arabština, znalost místního prostředí a kultury). Potřebujete partnera, který má či vytvoří distribuční síť a pomůže prosadit výrobek na trh. Trh v Iráku nadále do značné míry ovládají velké státní podniky, zvláště v oblasti strategických komodit (např. základní potraviny, léčiva a zdravotnický materiál), soukromý sektor má stále nízký podíl v ekonomice a bohužel se rozvíjí jen pomalu. Dosáhnout úspěchu bez stálého zastoupení místním pracovníkem či firmou s dobrou znalostí podnikatelského prostředí by bylo krajně obtížné už jenom proto, že stále není stabilizovaná legislativa, daňový a celní systém.

Při výběru spolupracující firmy či osoby se doporučuje nešetřit na nákladech na jejich důkladné prověření (právní služby, audit), protože případy podvodného jednání jsou v Iráku hojné a bez znalosti prostředí předem obtížně odhalitelné. Pro zahraniční investory je obecně vstup na irácký trh spojen s poměrně velkým rizikem. Není to jednoduchá záležitost a musí mu předcházet důkladná analýza trhu, k němuž je nezbytné najít správné právní a strategické poradenství.

Rozsah příležitostí, které Irák nabízí, je široký až nepřehledný, mnoho investorů jako důvod zájmu o irácký trh uvádí nízkou konkurenci, avšak znepokojení vyvolává špatné porozumění místním tržním podmínkám, všudypřítomná korupce a ochrana práv duševního vlastnictví. Každá právnická osoba, která se zaregistrovala u daňového oddělení v Iráku, může zahájit příslušné podnikání a zapojit se do mezinárodního obchodu splněním nezbytných požadavků irácké vlády. Pro komerční účely je pro vývoz a dovoz zboží z a do Iráku nezbytný registrovaný obchod s příslušnou licencí (je-li požadována) podle druhu podnikání a zapsaný v obchodním rejstříku země.

Irák má právní systém založený na občanském právu. Irácký občanský zákoník byl modelován podle egyptského občanského zákoníku, který byl vytvářen zase po vzoru francouzského. Stejně jako egyptský občanský zákoník irácký občanský zákoník obsahuje určité prvky práva šaría. Vliv šarie na irácké právo je však dosti omezený. To se týká důležité oblasti podnikání, jakým je bankovníctví, jež není zásadně dotčeno.

Zahraniční subjekty mohou zřizovat v Iráku pobočky a podnikat, i když jsou plně v zahraničním vlastnictví. K založení společnosti s ručením omezeným v Iráku je zapotřebí irácké vlastnictví nejméně 51 %. Kromě toho existují některá odvětvová pravidla, která k získání určitých typů licencí a schválení vyžadují úplné nebo částečné národní vlastnictví (například to zahrnuje farmaceutické společnosti a obchodní agentury/Commercial Agencies).

Investiční pobídky přicházejí ve formě daňových a celních úlev a/nebo osvobození od cla. Někdy je k dispozici také přidělení půdy. Celní sazebník je dostupný ke stažení na internetu, ale doporučuje se vždy před uzavřením obchodů ověřit platné sazby s celním úřadem (změny sazeb během roku jsou u řady položek vyhlašovány). Státní společnost pro irácké veletrhy a obchodní služby, dceřiná společnost iráckého Ministerstva obchodu a minerálů, zavedla pro výrobce a dodavatele z vyvážejících zemí systém Osvědčení o registraci (CoR-Certificate of Registration). CoR je pro výrobce a dodavatele povinným předpokladem pro získání dovozní licence v Irácké republice.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Společnosti s ručením omezeným (LLC) jsou nejběžnější právní formou podnikání. Dle zákona o společnostech (Companies Law No.21/1997 v pozměňovacím znění č. 64/2004) mají zahraniční investoři právo zakládat nebo mít podíl v IQ společnostech bez jakéhokoli omezení, ale se souhlasem iráckých ministerstev. Například založení LLC ve federálním Iráku, která podniká v oblasti ropy a plynu vyžaduje souhlas iráckého ministerstva ropy. Memorandum o založení LLC je jejím hlavním dokumentem a musí obsahovat:

- 1 Název, forma společnosti a její cíle;
- 1 Adresa sídla;
- 1 Jméno, adresa, zaměstnání a státní příslušnost zakladatele; a
- 1 Základní kapitál (minimální kapitál je 1 mil. IQD)

LLC nesmí mít více než 25 akcionářů. Investor, který si přeje založit společnost ve federálním Iráku, musí vyplnit žádost a předložit ji registrátorovi společností (Companies's Registrar) na ministerstvu obchodu. Před vydáním Osvědčení o registraci LLC musí Registrátor společností získat souhlas Min. vnitra. Po schválení ze strany MV vydává registrační úřad společností registrační certifikát. LLC je poté připravena provozovat své aktivity v celém federálním Iráku.

Pobočky a zastoupení zahraničních společností (Branches/Representative Offices of Foreign Companies). Zahraniční mateřská společnost může zřídit pobočku v Iráku, pokud předtím uzavřela smlouvu s iráckou vládou nebo smlouvu s hlavním dodavatelem, který má smlouvu s iráckou vládou. Pobočka může provádět pouze obchodní činnosti povolenou její mateřskou společností a je rovněž vázána operacemi uvedenými v její zakládací smlouvě. Naproti tomu tzv. "zastupitelská kancelář" se může zabývat pouze rozvojem podnikání a marketingovými aktivitami a nesmí se zapojit do obchodní činnosti v Iráku. Zastupitelská kancelář může být přeměněna na pobočku, pokud uzavře smlouvu s vládou nebo smlouvu s hlavním dodavatelem irácké vlády. Tzv. "obchodní agentura" vzniká na základě Smlouvy o obchodním zastoupení. Obchodní zastoupení v Iráku se řídí zejména zákonem č. 51 z roku 2000 o organizaci obchodních agentur (zákon o agenturách). Pouze iráčtí občané mohou být obchodními zástupci. Vládní subjekt obvykle žádá zástupce zahraničních společností, aby předložili své právní dokumenty (osvědčení o registraci společnosti/zakládací listinu, včetně agenturních dohod spolu s pověřovacím dopisem a souhlasem zahraniční společnosti vydaným irácké zastupitelské společností. Právní dokumenty představují Osvědčení o registraci společnosti a další související dokumenty, např. (Tax Clearance Certificate – potvrzení o uhrazení daně).

5.3 Marketing a komunikace

Poptávka po PR a HR službách v zemi prakticky není. Vyhledání potenciálního partnera je proto v Iráku komplikovaná záležitost. V Iráku (stejně jako jinde v arabském světě) komunikace probíhá po aplikaci WhatsApp, a to včetně zasílání objemnějších příloh-prezentací a hlasových zpráv. WhatsApp nahrazuje náš email. Obchodní vztahy se budují vytvářením osobních vazeb a předáním čísla mobilního telefonu, které vám umožní komunikovat po aplikaci WhatsApp. Pokud nebudete uvádět své mobilní číslo a nebudete mít nainstalovaný WhatsApp, budete pro irácké partnery jen obtížně upotřebitelný.

Informační zdroje o obchodních subjektech jsou sporadické, neexistují internetové databáze nebo veřejně přístupné zdroje a pokud ano, jsou v arabštině (firemní webové stránky využívá dosud zlomek firem, mnohdy jsou jen v arabské mutaci a často nejsou funkční nebo minimálně neaktualizované, obchodní rejstřík v angličtině také není k dispozici). Online vyhledávání podle seznamů členů sdružení, asociací, svazů je nástroj v Iráku rovněž nedostupný.

Systematickým budováním osobních kontaktů, vytvářením vlastního networkingu obchodních partnerů je cestou, která se ukazuje jako účinná. Přes místní obchodní komory či přes seznamy účastníků veletrhů, se lze v některých případech dopracovat k důvěryhodným iráckým firmám. Osvědčuje se předávání informačních materiálů o vaší firmě v oficiálním jazyce (arabština, kurdština) či alespoň v angličtině. Kromě barevných a kvalitních propagačních materiálů je v arabském světě nicméně nejdůležitější osobní kontakt. Obecně k takovému kontaktu slouží irácké výstavy a veletrhy, které však mají spíše celostátní význam (není možné je srovnávat s veletrhy v KSA či UAE. Jako zahraniční vystavovatelé v Iráku převažují firmy z okolních zemí Íránu, Turecka, a Perského zálivu. Mezi určité výjimky patří výstavy BIF (všeobecný), IQDEX (zbrojní) v Bagdádu nebo Erbil International Fair (multioborový veletrh představuje pravidelně široké spektrum firem napříč průmyslovými obory).

Z internetových časopisů vydávaných v anglické verzi lze zmínit Iraq-BusinessNews, Iraq Oil Report nebo ShafaqNews, které publikují sektorové informace, užitečné pro obchod. Protože jde o soukromá média, nelze zaručit komplexnost, nestrannost a aktuálnost jimi zveřejňovaných zpráv. Irácká zpravodajská agentura (INA) je oficiální státní tisková agentura, která v angličtině publikuje na internetu (kromě zpráv o vnitropolitickém a zahraničním vývoji) v samostatné rubrice také ekonomické zprávy.

Aktuální informace pro investory aktivně šíří portál Národní investiční komise (National Investment Commission, NIC). Jde o instituci s postavením na úrovni ministerstva, která zprostředkovává investiční příležitosti a prezentuje Irák jako investiční destinaci pro zahraniční subjekty.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Irák v současné době není členskou zemí WTO a na členství čeká, ochrana duševního vlastnictví proto dosud neodpovídá "západním" zvyklostem. Irák má vlastní legislativu pokrývající oblast ochrany duševního vlastnictví (patenty, obchodní značky, průmyslové vzory, autorské právo), uplatňování legislativy a vymáhání práva je však obtížné hodnotit.

Patenty:

Za patenty a registr průmyslových vzorů je odpovědné Ministerstvo pro plánování. Patentové přihlášky musí být podány v arabštině, musí obsahovat podrobný popis vynálezu a musí být doprovázeny řadou dokumentů. Každá přihláška bude posouzena z hlediska souladu s formálními požadavky a patentovatelností podle patentového zákona, zejména pokud jde o inovativní obsah. Patentový úřad může požadovat změny k zajištění shody. Přihláška bude zamítnuta v případě nedodržení požadovaných dodatků ve lhůtě stanovené patentovým úřadem. Patentový zákon poskytuje držitelům patentů řadu trestních a občanskoprávních opravných prostředků na ochranu jejich patentových práv. Porušujícími mohou být výrobci, maloobchodníci nebo uživatelé v případě postupu nebo metody. Patenty jsou chráněny po dobu 20 let od data podání. Nelze je obnovit ani rozšířit.

Ochranné známky (Trade Marks):

Ministerstvo průmyslu a nerostů spravuje ochranné známky. Ochrannou známkou může být chráněna jakákoli značka, včetně grafických vyobrazení, která je vhodná pro rozlišení výrobků a služeb od jiných výrobků a služeb. Pojem „ochranná známka“ zahrnuje ochranné známky, servisní značky, kolektivní ochranné známky a certifikační ochranné známky a prvky. Irácké právo stanoví trestní i občanskoprávní opravné prostředky využitelné pro ochranu práv majitele ochranné známky, který se chce bránit porušení práv. Přihláška, registrace nebo užívání stejné nebo podobné ochranné známky pro stejné nebo podobné výrobky a služby jsou porušením práv.

5.5 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky (tendery) jsou buď vnitřní (pro v Iráku registrované společnosti), nebo mezinárodní (umožňující účast zahraničních subjektů). Výjimečně může být zakázka přidělena i napřímo (například formou rozhodnutí vlády). Veřejné zakázky jsou zveřejňovány buď formou vyhlášky příslušným ministerstvem, nebo na webové stránce ministerstva, resp. státem vlastněné společnosti či agentury. Bohužel, zveřejňované informace bývají velmi kusé, často jen v arabském jazyce. K získání podrobností a dokumentace je potřebná úhrada poplatku. Společným rysem je, že mezi vypsáním veřejné zakázky a termínem podání přihlášky bývá – i v Iráku – velmi krátká doba. Navíc podmínky soutěže může získat (zakoupit) jen subjekt registrovaný v Iráku. I to je dalším argumentem, proč by české podnikatelské subjekty s vážným zájmem o průnik na tento trh měly mít svého stálého zástupce resp. místního partnera v Iráku.

Pro úspěšné získání zakázky v Iráku je velice důležité dodržovat legislativní podmínky tenderu. V žádném případě se neopozdit s doručením nabídky, a pokud je to nevyhnutelné, požádat včas o odklad. Stále se snažit komunikovat se zadavatelem a zjišťovat, který typ dodavatele je vyhledáván, a podle toho uzpůsobit svoji nabídku, případně připojit i zvýhodnění nabídky. Je vhodné se vyvarovat striktních prohlášení, která by mohla být využita zadavatelem k vyřazení z nabídkového řízení. Např. pokud chceme kritizovat zadání tenderu (jeho nedostatečnost nebo nekorektnost), je nutné použít spíše „diplomatictější vyjádření“. Není vhodné říkat, že „nevyhovíme zadání, protože...“ Rovněž je nutné počítat s prodlevou v iráckém bankovním sektoru. Tudiž v případě zaslání Bid bondu či jiné platby je lépe počítat s delší splatností, nespolehat se na to, že komise bude posuzovat den podání platby jako validní pro splnění podmínky tenderu. V mnoha případech se naopak započítává den, kdy platba byla připsána zadavateli na účet, což může být opět diskvalifikující, jakkoli je vinna irácká banka.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Jako základní platební instrument v případě zbožových dodávek doporučujeme potvrzený neodvolatelný akreditiv, otevřený u renomované banky. Nejlepší variantou z pohledu českého dodavatele je pak samozřejmě platba předem. S ohledem na problematickou vymahatelnost jsou v Iráku časté arbitrážní doložky odvolávající se na právo některé z evropských zemí. Americký dolar je nejběžněji používanou zahraniční měnou, kurz místní měny IQD je (i kvůli prodejm ropu) navázán na USD. S financováním a zajištěním rádi pomohou kolegové v ČEB a EGAP.

Podnikání v Iráku je do jisté míry omezeno bezpečnostní situací (kromě regionu iráckého Kurdistánu a hlavního města Bagdádu). Bezpečnost je v posledních letech dobrá, s ohledem na celkový vývoj v regionu se však může měnit i ze dne na den. Registrujeme pokusy o podvodné jednání, např. podezřele velké či výhodné objednávky a nabídky rozesílané emailem.

Nedoporučujeme investování malým nebo i středním firmám. Možnosti dlouhodobého plánování a realizace obchodních případů s iráckými partnery dále komplikuje netransparentní právní systém. Totéž platí pro nižší stupeň legislativy (ministerské vyhlášky a předpisy), jehož chaotické změny je nadto obtížné sledovat. Z uvedených důvodů je nezbytná spolupráce s místními právníky.

Jako další negativní faktor pro realizaci obchodních vztahů s Irákem je hodnocen nedostatečně rozvinutý bankovní systém. Bankovní převody jsou kvůli nedostatečné zkušenosti personálu iráckých bank a technické zastaralosti (zvláště absence digitalizace) komplikované a zdlouhavé. Absolutně nedostatečná je úroveň rozvoje elektronického bankovníctví.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Bezprostředně před plánovanou cestou doporučujeme vždy kontaktovat Velvyslanectví Irácké republiky v Praze a vyžádat si nejnovější informace o případných aktuálních změnách podmínek vstupu na území. Dále je potřeba vaše online registraci v systému - <https://eservice.evisa.iq/>, a to dostatečnou dobu předem, při které se hradí poplatek do 159,- USD či 206.000,- IQD. Podle našich informací je vízum platné 60 dní a zahrnuje také povinné zdravotní pojištění. Někteří čeští obchodníci nás upozorňovali na "nepřehledné malé tlačítko", jehož neoznačení může vést k tomu, že vaše žádost nebude systémem zpracovávána. Proto věnujte vyplňování pozornost a pokud nemáte rozhodnutí do několika dní, proces znovu prověřte.

V případě použití pozemního hraničního přechodu je nutné v předstihu kontaktovat odpovědný zastupitelský úřad Iráku v dané sousední zemi a vyžádat si aktuálně platné pokyny k získání vstupního víza.

V případě cesty do regionu pod správou Kurdské regionální vlády (Dohúk, Erbil, Sulajmánija) je možno v současné době pro držitele českých cestovních dokladů krátkodobě vycestovat do KRI bez vstupního víza. Následně, po přeletu/příjezdu se obdrží krátkodobé vstupní povolení k pobytu v KRI za poplatek cca 70 USD. Platnost tohoto vstupního povolení je omezena na dobu 30 dnů (bez možnosti vstupu do dalších iráckých provincií). Pro bližší a aktuální informace doporučujeme vždy před plánovanou cestou kontaktovat Generální konzulát ČR v Erbilu.

Celní předpisy a pravidla jsou srovnatelné s ostatními zeměmi regionu. Doporučujeme nedovážet předměty a zboží, které by mohly být považovány za neslučitelné s islámským náboženstvím (zejména alkohol či židovské religiózní předměty).

Vzhledem k omezení pohybu doporučujeme mít dostatečnou finanční hotovost (USD), neboť v Iráku často není možné užívání platebních karet či vybírání z bankomatů (které navíc může být riskantní, a to jak kvůli možnému zneužití platebních údajů, tak kvůli účtování velmi vysokých manipulačních poplatků ve výši stovek USD). Platby v EUR nejsou obvyklé. Je třeba zohlednit nemožnost využití elektronického bankovníctví, tudíž i platby v hotelích jsou v hotovosti.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Vzhledem k dlouhodobě nejisté bezpečnostní situaci a obtížným životním podmínkám nepředpokládáme zájem českých občanů o zaměstnání v Iráku. Výjimkou je bezpečný a rychle se rozvíjející region iráckého Kurdistanu, kde již několik českých občanů i právních subjektů úspěšně působí.

Legislativně se zaměstnávání v Iráku řídí zákoníkem práce, zákon č. 71 z roku 1987, platný pro federální Irák a oblast Kurdistanu. Rozhodující jazykovou mutací pracovní smlouvy je dle zákona arabština, kurdština je uznávána v KRI. Angličtina může být zahrnuta jako doplňková, ale lze s určitostí předpokládat, že irácké soudy budou spoléhat na arabskou verzi.

Zákoník práce volně definuje „pracovníka“ jako jakoukoli osobu, která vykonává práci za mzdu, ve službě u zaměstnavatele a pod jeho vedením a dohledem. Pracovník musí mít pracovní smlouvu, která musí obsahovat řadu závazných ustanovení, jmenovitě musí být v písemné formě, ve které bude upřesněna povaha prováděné práce, odměna a termín trvání smlouvy (lze na dobu neurčitou i určitou). Zaměstnavatel je povinen platit sociální pojištění v celkové výši 17 % platu, z toho 5 % hradí zaměstnanec. Každý zaměstnavatel, který zaměstnává více než 3 osoby, je povinen se registrovat k platbě sociálního pojištění.

Vzhledem k neustálené legislativě se doporučuje spolupracovat v pracovních záležitostech s místním právníkem. Ačkoli zákoník práce zakazuje zahraničním zaměstnancům pracovat bez pracovního povolení, v praxi se pracovní povolení (a povolení k pobytu) v praktické rovině se v Iráku omezila na velké dodavatele, kteří mají přímé smlouvy s iráckou vládou. Stejná výsada byla rozšířena na subdodavatele velkých dodavatelů, kdy je stále vyžadován souhlas a sponzorství vládních dodavatelů.

Rada ministrů (Council of Ministers, Decision Nr. 336 z 28. 8. 2018) v záležitosti zahraničních pracovníků, zaměstnaných v Iráku s vydaným pracovním povolením, vydala následující rozhodnutí: Zřizuje se nutnost složení záruk (podle článku 18 zákona o pobytu cizinců) takto:

- 1 100 000 IQD za cizince, kteří jsou kontrahováni na práce v Iráku investičními společnostmi nebo společnostmi, které uzavírají smlouvy s iráckými ministerstvy nebo státními institucemi
- 1 300 000 IQD za cizince, který je zaměstnán v Iráku zahraničními investičními nebo neinvestičními společnostmi uzavírajícími smlouvy s iráckým soukromým sektorem
- 1 1 000 000 IQD pro cizince, který je zapojen do práce v Iráku v jiných než uvedených případech.

5.9 Veletrhy a akce

Bagdád

- 1 Baghdad International Fair (únor 2025) - všeobecný veletrh
- 1 IEE - Iraq Energy Expo (únor 2025) - elektrárenský veletrh
- 1 Food Industry & Packaging (duben 2025) - zemědělský veletrh
- 1 IQDEX (duben 2025) - zbrojní veletrh
- 1 OIGATECH - Iraq Oil And Gas Technology Exhibition (červen 2025) - veletrh ropy a plynu
- 1 Health Expo Iraq (září 2025) - zdravotnictví
- 1 ATSO - Anti-Terrorism, Special Operations and Cybersecurity Exhibition (termín neurčen 2025)

Erbíl

- 1 AGRO PACK IRAQ (listopad 2025) - zemědělství
- 1 Erbil Autoshow Fair (nadcházející termín nebyl stanoven)
- 1 Erbil Build Expo (květen 2025) - stavebnictví
- 1 Construct Iraq (září 2025) - stavebnictví

Basra

- 1 BASRA OIL & GAS (duben 2026)

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Bagdádu

Adresa: Hay al-Mansour, Dijlaschool 601/11/37, Baghdad

E-mail: Baghdad@mzv.gov.cz, Baghdad.Commerce@mzv.gov.cz (obchodně ekonomický úsek)

Telefon: Sekretariát ZÚ (pouze anglicky): +964 790 190 9425

Konzulární pohotovost: +964 780 952 5212

Web: mzv.gov.cz/baghdad

Generální konzulát České republiky v Erbilu

Adresa: Ankawa, Kareez 15, street 74, house 12, Erbil

E-mail: Erbil@mzv.gov.cz, Erbil.Commerce@mzv.gov.cz (obchodní agenda)

Telefon: +964 770 971 1111

Konzulární pohotovost: +964 750 212 5225, +964 751 009 2914

Web: mzv.gov.cz/erbil

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- 1 Policie: +964 790 173 7727
- 1 Nouzové volání: 130 (z pevné linky), +964 1130 (z mobilu)
- 1 Ohlašovna požárů: 105 (z pevné linky), +964 1105 (z mobilu)

Lékařská pohotovostní služba (Bagdád, v blízkosti ZÚ ČR):

- 1 Nemocnice Yarmouk: +964 770 885 4750
- 1 Červený půlměsíc: +964 770 674 0081

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Webové stránky iráckých úřadů a institucí nejsou bohužel spolehlivým zdrojem informací, v mnoha případech bývají zastaralé a nepřehledné, někdy chybí verze v angličtině, a je tedy třeba je brát pouze jako vodítko k získávání a ověřování informací z jiných zdrojů.

- 1 [Government of Iraq](#)
- 1 [Ministry of Foreign Affairs](#)
- 1 [Ministry of Electricity](#)
- 1 [Ministry of Displacement and Migration](#)
- 1 [Ministry of Education](#)
- 1 [Ministry of Higher Education](#)
- 1 [Ministry of Industry and Minerals](#)
- 1 [Ministry of Trade](#)
- 1 [Ministry of Transportation](#)
- 1 [Ministry of Water Resources](#)
- 1 [Ministry of Construction and Housing](#)
- 1 [Ministry of Culture](#)
- 1 [Ministry of Communication](#)
- 1 [Ministry of Oil](#)
- 1 [National Investment Commission \(NIC\)](#)
- 1 [Kurdistan Regional Government \(KRG\)](#)
- 1 [Kurdistan Board of Investment \(BOI\)](#)
- 1 [Central Bank of Iraq \(CBI\)](#)
- 1 [Iraq Stock Exchange \(ISX\)](#)
- 1 [Trade Bank of Iraq \(TBI\)](#)
- 1 [General Commission for Customs \(GCC\)](#)

Webové stránky vybraných důležitých vládních úřadů a státních firem v Iráku:

- 1 [State Commission of Roads and Bridges](#)
- 1 [National Center of Engineering Consultancy](#)
- 1 [State Commission of Housing](#)
- 1 [National Center of Constructional Laboratories](#)
- 1 [Ashur State Corporation Company](#) (silniční stavby)
- 1 [Hamourabi State Corporation Company](#) (silniční stavby)
- 1 [Al Fao State Corporation Company](#) (stavební firma)
- 1 [Saad State Engineering Company](#)
- 1 [Al Moutasim State Corporation Company](#) (pozemní stavby)
- 1 [Al Mansoor State Corporation Company](#) (pozemní stavby)
- 1 [Al Farouq State Corporation Company](#) (pozemní stavby)
- 1 [Al Rasheed State Corporation Company](#) (pozemní stavby)
- 1 [Diala State Company for Electrical Industries](#) (elektrotechnika)
- 1 [Al Sumoud State Corporation Company](#) (kovovýroba)

Obchodní komory, hospodářské rady a federace průmyslu:

- 1 Baghdad Chamber of Commerce: hasan@baghdadchamber.com, Hassan Al-Shaikh Zaini, First Vice-Chairman of the Board
- 1 Federation of Iraqi Chambers of Commerce: info@ficc.org.iq, Abdulrazaq Al-Zuheere, President
- 1 Iraqi Economic Council: info@ieciq.com, Haidar Ali Hadi, Chairman
- 1 Iraqi National Business Council: info@inbciraq.org.iq, Dawood A. Zayer, Chairman
- 1 Iraqi Federation of Industries: fed_ind@yahoo.com, Eng. Ali Sabeeh Alsaadi, President